

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2015. június 24.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség — Határok, menekültügy és bevándorlás — 2004/83/EK irányelv — A 24. cikk (1) bekezdése — A menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás nyújtásának feltételeire vonatkozó minimumszabályok — A tartózkodási engedély visszavonása — Feltételek — A »nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok« fogalma — A menekült jogállásával rendelkező személy részvétele a terrorista szervezeteknek az Európai Unió által megállapított listáján szereplő valamely szervezet tevékenységében”

A C-373/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Németország) a Bírósághoz 2013. július 2-án érkezett, 2013. május 27-i határozatával terjesztett elő az előtte

H. T.

és

a **Land Baden-Württemberg** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, S. Rodin, A. Borg Barthet, E. Levits és M. Berger (előadó) bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. június 4-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- H. T. képviseletében B. Pradel Rechtsanwalt,
- a német kormány képviseletében T. Henze, A. Lippstreu és A. Wiedmann, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében M. Michelogiannaki, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: M. Russo avvocato dello Stato,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviselőjében M. Condou-Durande és W. Bogensberger, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2014. szeptember 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státusok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.) 21. cikke (2) és (3) bekezdésének, valamint 24. cikke (1) és (2) bekezdésének értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet a H. T. és a Land Baden-Württemberg közötti, azon határozat tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, amely elrendelte H. T. kiutasítását a Németországi Szövetségi Köztársaság területéről, és visszavonta tartózkodási engedélyét.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

A menekültek helyzetére vonatkozó Genfi Egyezmény

- 3 A menekültek helyzetére vonatkozó, Genfben, 1951. július 28-án aláírt és 1954. április 22-én hatályba lépett egyezmény (*United Nations Treaty Series* [1954.], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; a továbbiakban: Genfi Egyezmény), amelyet a menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. október 4-én hatályba lépett 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyv egészített ki (kihirdette: az 1989. évi 15. törvényerejű rendelet), „Útiokmány” című 28. cikke (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A Szerződő Államok a területükön jogszerűen tartózkodó menekültek részére külföldre utazás céljából útiokmányt állítanak ki, hacsak nyomós állambiztonsági vagy közrendi okok mást nem követelnek; [...]”

- 4 A Genfi Egyezmény „Kiutasítás” című 32. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A Szerződő Államok nem utasítják ki a területükön jogszerűen tartózkodó menekülteket, kivéve állambiztonsági vagy közrendi okok alapján.”

- 5 A Genfi Egyezménynek „A kiutasítás vagy visszaküldés (»refoulement«) tilalma” címet viselő 33. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Egyetlen Szerződő Állam sem utasítja ki vagy küldi vissza (»refouler«) a menekültet azon ország területének határára, ahol élete vagy szabadsága faji, vallási okokból, nemzeti hovatartozása miatt, vagy abból az okból van veszélyeztetve, hogy bizonyos társadalmi csoporthoz tartozik, vagy bizonyos politikai véleményt vall.

(2) A jelen rendelkezésből folyó kedvezmény azonban nem illeti meg azt a menekültet [helyesen: kedvezményre azonban nem hivatkozhat az a menekült], akiről alaposan feltehető, hogy veszélyezteti annak az országnak biztonságát, amelynek területén van, vagy aki, mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, veszélyt jelent az illető ország lakosságára nézve.”

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának határozatai

- 6 2001. szeptember 28-án az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elfogadta az 1373. (2001) számú határozatot, amelynek preambuluma többek között megerősíti, „hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányának megfelelően minden eszközzel küzdeni kell a nemzetközi béke és biztonság terrorcselekmények általi fenyegetettsége ellen” [nem hivatalos fordítás].
- 7 Az említett határozat 5. cikkében az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kimondja, hogy „a terrorcselekmények, illetve a terrorista módszerek és gyakorlatok ellentétesek az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel, továbbá a terrorcselekmények tudatos finanszírozása és szervezése, valamint az erre való felbujtás szintén ellentétes az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel” [nem hivatalos fordítás].
- 8 Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa 2001. november 12-i 1377. (2001) számú határozatának 5. cikke a nemzetközi béke és biztonság terrorcselekmények általi fenyegetettségét illetően hangsúlyozza, „hogy a nemzetközi terrorcselekmények az Egyesült Nemzetek Alapokmányában kimondott célokba és elvekbe ütköznek, valamint hogy a nemzetközi terrorcselekmények finanszírozása, tervezése és előkészítése, valamint ennek bármilyen formában történő támogatása szintén az [abban] kimondott célokba és elvekbe ütközik” [nem hivatalos fordítás].

Az uniós jog

- 9 A 2004/83 irányelv (3), (6), (10), (14), (22), (28) és (30) preambulumbekzdése kimondja:
„(3) A Genfi Egyezmény és a Jegyzőkönyv a menekültek védelmét szolgáló nemzetközi jogi rendszer sarokkövét képezi.
[...]
(6) Ezen irányelv legfőbb célja egyrésről annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulóknak beazonosítására, másrésről annak elősegítése, hogy e személyek valamennyi tagállamban hozzáférhessenek az ellátások egy minimális szintjéhez.
[...]
(10) Ezen irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapelveket. Így biztosítani kívánja különösen az emberi méltóság, valamint a menedékkérők és az őket kísérő családtagjaik menedékhez való jogának teljes körű tiszteletben tartását.
[...]
(14) A menekült jogállás elismerése deklaratív aktus.
[...]

(22) Az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel ellentétes cselekményeket az Egyesült Nemzetek Alapokmányának preambuluma, valamint 1. és 2. cikke sorolja fel, valamint azokat belefoglalták a terrorizmus leküzdésére irányuló intézkedésekről szóló ENSZ-határozatokba is, amelyek szerint: »a terrorcselekmények, illetve a terrorista módszerek és gyakorlatok ellentétesek az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel«, továbbá: »a terrorcselekmények tudatos finanszírozása és megtervezése, illetve az arra való felbujtás szintén ellentétes az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel«.

[...]

(28) A nemzetbiztonság és a közrend fogalma magában foglalja azon eseteket is, amikor a harmadik ország állampolgára a nemzetközi terrorizmust támogató szervezethez tartozik, vagy ilyen szervezetet támogat.

[...]

(30) A nemzetközi kötelezettségeik keretein belül a tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy a munkavállaláshoz, a szociális és egészségügyi ellátáshoz, valamint a beilleszkedést elősegítő intézkedésekhez való hozzáféréssel kapcsolatos kedvezmények nyújtásához tartózkodási engedély előzetes kiállítása szükséges.”

10 A 2004/83 irányelvnek „A menekültként való elismerés” című 13. cikke ekképp rendelkezik:

„A tagállamok harmadik ország olyan állampolgárát, illetve olyan hontalan személyt ismernek el menekültként, aki megfelel a II. és III. fejezetben előírt feltételeknek.”

11 Ezen irányelvnek „A menekült jogállás visszavonása, megszüntetése, illetve megújításának megtagadása” című 14. cikke előírja:

„[...]

(4) A tagállamok visszavonhatják, illetve megszüntethetik a menekült valamely kormányzati, közigazgatási, bírósági vagy kvázi-bírósági szerv által elismert jogállását, illetve megtagadhatják annak megújítását, amennyiben:

- a) alaposan feltehető, hogy veszélyt jelent a tartózkodási helye szerinti tagállam biztonságára;
- b) mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, veszélyt jelent az érintett tagállam társadalmára.

[...]

(6) A (4) és (5) bekezdés hatálya alá tartozó személyeket megilletik a Genfi Egyezmény 3., 4., 16., 22., 31., 32., és 33. cikkében meghatározott vagy az azoknak megfelelő jogok, amennyiben e személyek az érintett tagállamban tartózkodnak.”

12 Az említett irányelvnek a „Visszaküldés elleni védelem” című 21. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok nemzetközi jogi kötelezettségeiknek megfelelően tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét.

(2) Amennyiben azt az (1) bekezdésben említett nemzetközi kötelezettségek nem tiltják, úgy a tagállamok – a menekültként való hivatalos elismerés tényétől függetlenül – visszaküldhetik a menekültet, ha:

- a) alaposan feltehető, hogy veszélyt jelent a tartózkodási helye szerinti tagállam biztonságára;
- b) mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték, veszélyt jelent az érintett tagállam társadalmára.

(3) A tagállamok visszavonhatják, illetve megszüntethetik a (2) bekezdés hatálya alá tartozó menekült tartózkodási engedélyét, illetve megtagadhatják annak megújítását vagy megadását.”

13 Ugyanezen irányelvnek a „Tartózkodási engedély” című 24. cikke a következőképpen fogalmaz:

„(1) A tagállamok közvetlenül a jogállás megadását követően és a 21. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, a menekült jogállásúként elismert személyek részére legalább három éves érvényességű [helyesen: érvényességi] idejű és megújítható tartózkodási engedélyt állítanak ki, kivéve, ha ennek nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok ellentmondanak.

A 23. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, a menekült jogállásúként elismert személyek családtagjai részére kiállítandó tartózkodási engedély érvényességi ideje kevesebb lehet három évnél; e tartózkodási engedély megújítható.

(2) A tagállamok közvetlenül a jogállás megadását követően a kiegészítő védelemben részesített személyek részére legalább egy éves érvényességű [helyesen: érvényességi] idejű és megújítható tartózkodási engedélyt állítanak ki, kivéve, amennyiben ennek nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok ellentmondanak.”

14 Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.) a „Kiutasítással szembeni védelem” című 28. cikke előírja:

„(1) A közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott kiutasítási határozat meghozatala előtt a fogadó tagállam figyelembe vesz olyan megfontolásokat, mint, hogy az érintett személy menyit ideje tartózkodott a területén, az érintett személy életkorát, egészségi állapotát, családi és gazdasági helyzetét, társadalmi és kulturális integrációját a fogadó tagállamban, valamint a származási országgal fennálló kapcsolatainak mértékét.

(2) A fogadó tagállam nem hozhat kiutasítási határozatot uniós polgárokkal és családtagjaikkal szemben, állampolgárságukra tekintet nélkül, ha azok huzamos tartózkodási joggal rendelkeznek a területén, kivéve súlyos közrendi vagy közbiztonsági okokból.

(3) Uniós polgárral szemben nem hozható kiutasítási határozat, kivéve ha a közbiztonság tagállamok által meghatározott nyomós okán alapul, ha:

- a) a fogadó tagállam területén tartózkodtak az elmúlt tíz évben; vagy
- b) kiskorúak, kivéve, ha a kiutasítás a gyermek legjobb érdekében történik, amelyet az Egyesült Nemzeteknek a gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-i egyezménye határoz meg.”

- 15 A harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelvnek (HL L 25., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 44. fejezet, 6. kötet, 272. o.) „A jogállás visszavonása vagy elvesztése” című 9. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek többé nem jogosultak fenntartani a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállást a következő esetekben:

[...]

b) a 12. cikkben megállapított feltételek szerinti kiutasítási intézkedések elfogadása;

[...]”

A német jog

- 16 A 2004. július 30-i Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (BGBl. 2004 I, 1950. o.) (a külföldiek szövetségi területen való tartózkodásáról, kereső tevékenységéről és integrációjáról szóló törvény) alapeljárás tényállásának idején hatályos változatának (a továbbiakban: Aufenthaltsgesetz) a „Beutazási és tartózkodási tilalom” című 11. §-a (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Az a külföldi állampolgár, akit kiutasítottak, visszaküldtek vagy kitoloncoltak, nem léphet be újból a szövetségi területre, és nem tartózkodhat ott. Számára az e törvény szerinti jogosultság feltételeinek fennállása esetén sem adható tartózkodási engedély. [...]”

- 17 Az Aufenthaltsgesetznek a „Humanitárius indokokon alapuló tartózkodás” című 25. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Tartózkodási engedélyt kap az a külföldi állampolgár, akinek menedékjogát keresettel meg nem támadható aktus elismerte. A jelen rendelkezés nem alkalmazandó akkor, ha a harmadik ország állampolgárát nyomós nemzetbiztonsági és közrendi okok miatt kiutasították. Az engedély megadását a tartózkodás engedélyezettnek tekintendő. Az engedély lehetővé teszi kereső tevékenység folytatását.

(2) Tartózkodási engedélyt kap az a külföldi, akinek menedékjogát a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal) által az Asylverfahrensgesetz (a menekültügyi eljárásról szóló törvény) 3. §-ának (4) bekezdése alapján hozott, keresettel meg nem támadható aktus elismerte. Az (1) bekezdés második–negyedik mondata analógia útján alkalmazandó.

[...]

(5) A 11. § (1) bekezdésétől eltérve, tartózkodási engedélyt kaphat az a külföldi állampolgár, aki végrehajtható aktus értelmében köteles az államterületet elhagyni, ha a távozása jogi vagy fizikai okokból lehetetlen, és ha a távozása előtti akadályok megszűnése előrelátható időn belül nem várható. A tartózkodási engedélyt megadják, ha a kiutasítást 18 hónapja felfüggesztették. [...]”

- 18 Az Aufenthaltsgesetz „A tartózkodás jogszerűségének megszűnése; a korlátozások fenntartása” című 51. §-ának (1) bekezdése előírja:

„A tartózkodási engedély a következő esetekben érvényét veszti:

[...]

5. A külföldi állampolgár kiutasítása,

[...]

19 Az Aufenthaltsgesetznek a „Kiutasítási elvek” című 54. §-a a következőképpen fogalmaz:

„A külföldi állampolgárt főszabály szerint kiutasítják, ha:

[...]

5. alaposan feltehető, hogy terrorizmust támogató szervezethez tartozik, vagy tartozott, vagy ilyen szervezetet támogat vagy támogatott; a múltbeli tagság vagy támogatás csak akkor igazolhatja a kiutasítást, ha az jelenlegi fenyegetésre ad okot,

[...]

20 Az Aufenthaltsgesetznek „A kiutasítási intézkedés hatálya alá tartozó külföldi állampolgárok belső biztonsági okokból történő megfigyelése” című 54a. §-a értelmében:

„(1) Az a külföldi állampolgár, akivel szemben végrehajtható kiutasítási határozatot hoztak az 54. § 5. pontja alapján, [...] köteles hetente legalább egyszer jelentkezni a tartózkodási helye szerinti rendőrségen, ha az idegenrendészeti hatóság másképpen nem rendelkezik. Ha a külföldi az első mondatban szereplőktől eltérő kiutasítási ok alapján hozott végrehajtható aktus értelmében köteles az államterület elhagyására, az első mondatnak megfelelő jelentkezési kötelezettség elrendelhető, amennyiben az a nemzetbiztonságot és a közrendet fenyegető veszély elkerüléséhez szükséges.

(2) Amennyiben e hatóság másképpen nem rendelkezik, a külföldi állampolgár tartózkodási helye az idegenrendészeti hatóság közigazgatási területére korlátozódik.

[...]

21 Az Aufenthaltsgesetznek „A hatóság mérlegelési jogkörében elrendelt kiutasítás” című 55. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A külföldi állampolgár kiutasítható, amennyiben tartózkodása sérti a nemzetbiztonságot és a közrendet vagy a Németországi Szövetségi Köztársaság más jelentős érdekét.

[...]

(3) A kiutasítási határozat meghozatalakor figyelembe kell venni:

1. a külföldi állampolgár jogszerű tartózkodásának időtartamát és a szövetségi területen fenntartott, védelemre érdemesíthető személyi, gazdasági és egyéb kapcsolatait,
2. a kiutasításnak a külföldi állampolgár szövetségi területen jogszerűen tartózkodó és vele családi vagy élettársi életközösségben élő családtagjait és élettársát érintő következményeit,
3. a kiutasítás felfüggesztésének a 60a. § (2) és (2b) bekezdésében szereplő feltételeit.”

22 Az Aufenthaltsgesetz „A kiutasítással szembeni különleges védelem” című 56. §-ának (1) bekezdése előírja:

„Az a külföldi állampolgár, aki

1. letelepedési engedéllyel rendelkezik, és legalább öt éve jogszerűen tartózkodik a szövetségi területen,

[...]
3. tartózkodási engedéllyel rendelkezik, legalább öt éve jogszerűen tartózkodik a szövetségi területen, valamint az 1. és 2. pontban szereplő külföldi állampolgárral házasságban vagy más kapcsolatban él,
4. német családtagjával vagy német élettársával családi vagy élettársi életközösségben él,
5. elismerték menedékjogát, a szövetségi területen külföldi menekült jogállásával rendelkezik, vagy a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. július 28-i egyezményben (BGBI. 1953 II, 559. o.) szereplő és a Németországi Szövetségi Köztársaság valamely hatósága által kiadott útiokmánytal rendelkezik.

a kiutasítással szemben különleges védelmet élvez. Csak a nemzetbiztonságon és közrenden alapuló súlyos okból utasítható ki. Nemzetbiztonságon és közrenden alapuló súlyos ok rendszerint az 53. §-ban és az 54. § 5., 5a. és 7. pontjában meghatározott esetekben áll fenn. Ha az 53. § szerinti feltételek teljesülnek, a külföldit főszabály szerint ki kell utasítani. Ha az 54. § szerinti feltételek teljesülnek, úgy a kiutasításáról a hatóság mérlegelési jogkörében dönt.”

23 Az Aufenthaltsgesetznek „A kiutasítással szembeni védelem” című 60. §-a a következőképpen fogalmaz:

„(1) A menekültek helyzetére vonatkozó 1951. július 28-i egyezmény (BGBI. 1953 II, 559. o.) alkalmazásában a külföldi nem utasítható ki olyan államba, amelyben élete vagy személyes szabadsága faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, valamely társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai meggyőződése miatt fenyegetve van. E rendelkezést alkalmazni kell a menedékjoggal rendelkező személyekre és azokra a külföldiekre, akik keresettel meg nem támadható aktussal menekült jogállást szereztek, vagy más okból kifolyólag külföldiek menekült jogállásával rendelkeznek a szövetségi területen, vagy pedig a [Genfi Egyezménynek] megfelelően a szövetségi területen kívül külföldi menekült jogállást szereztek. [...]

[...]

(8) A (1) bekezdés nem alkalmazható, amennyiben súlyos okokból a külföldi állampolgárt a Németországi Szövetségi Köztársaság biztonságára nézve veszélyesnek kell tekinteni, vagy ha e személy a közösségre nézve veszélyt jelent, miután különösen súlyos bűncselekmény elkövetése miatt három év vagy azt meghaladó időtartamú szabadságvesztés-büntetést szabtak ki vele szemben jogerősen. E rendelkezést alkalmazni kell akkor is, ha a külföldi állampolgár teljesíti a menekültügyi eljárásról szóló törvény 3. §-ának (2) bekezdésében szereplő feltételeket.

(9) A (8) bekezdésben szereplő esetekben a menedékjogot kérő külföldi állampolgárral szemben – a menekültügyi eljárásról szóló törvény rendelkezéseitől eltérve – végrehajtható kiutasítási intézkedést foganatosíthatnak. [...]

[...]”

24 Az Aufenthaltsgesetznek „A kiutasítás ideiglenes felfüggesztése (tolerancia)” című 60a. §-a a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(2) A külföldi állampolgár kiutasítását fel kell függeszteni, amíg e kiutasítás jogi vagy fizikai okokból lehetetlen, és amíg tartózkodási engedélyt nem kap. [...]

(3) A külföldi állampolgár kiutasításának felfüggesztése nem érinti az államterület elhagyására vonatkozó kötelezettségét.

[...]"

- 25 Az 1964. augusztus 5-i Gesetz zur Regelung des öffentlichen Vereinsrechts (BGBl. 1964 I, 593. o.) (az egyesülési jogról szóló törvény) alapeljárás tényállásának idején hatályos változatának (a továbbiakban: Vereingsetz) „Az egyesülési tilalom területi hatálya” című 18. §-a előírja:

„Ha a szervezet székhelye a jelen törvény alkalmazási területén kívül található, azonban e területen fióktelepekkel rendelkezik, az egyesülési tilalom csak az utóbbiakra alkalmazandó. Ha a szervezet e törvény alkalmazási területén nem rendelkezik fiókteleppel, a tilalom (a 3. § (1) bekezdése) az e területen folytatott tevékenységére vonatkozik.”

- 26 A Vereingsetz „A tilalmak megsértése” című 20. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Aki a jelen törvény alkalmazási területén gyakorolt tevékenységével

[...]

4. megsérti a 14. § (3) bekezdésének első mondata vagy a 18. § második mondata alapján meghozott, végrehajtható tilalmat,

[...]

egy évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel vagy bírsággal büntetendő, ha a cselekmény a büntető törvénykönyv 84., 85., 86a. §-a, vagy a 129–129b. §-a alapján nem büntetendő [...].

[...]"

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 27 Az 1956-ben született H. T. kurd származású török állampolgár. 1989 óta Németországban él feleségével, aki szintén török állampolgár, és nyolc közös gyermekükkel, akik közül öt német állampolgársággal rendelkezik.
- 28 1993. június 24-én a Genfi Egyezmény szerinti menekültként ismerték el H. T.-t. Ezen elismerést az általa a „Kurd Munkáspárt” (a továbbiakban: PKK) javára száműzetésben végzett politikai tevékenységekkel, valamint a Törökországba való visszatérése esetén őt fenyegető politikai üldöztetéssel indokolták.
- 29 1993. október 7-től H. T. határozatlan idejű tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik Németországban.
- 30 2006. augusztus 21-i határozatukkal az illetékes hatóságok arra hivatkozva vonták vissza H. T. menekült jogállását, hogy Törökországban megváltozott a politikai helyzet, és ennek megfelelően már nem tekinthető üldöztetés veszélyének kitett személynek ezen országban.

- 31 A Verwaltungsgericht Karlsruhe (karlsruhei közigazgatási bíróság, Németország) 2007. november 30-i ítéletével hatályon kívül helyezte e határozatot, következésképpen H. T. megtartotta menekült jogállását.
- 32 A 90-es években H. T. különböző politikai tevékenységeket folytatott a PKK és ahhoz kapcsolódó, valamint azt felváltó szervezetek javára.
- 33 A 1993. november 22-i határozatával a szövetségi belügyminiszter megtiltotta a PKK-nak és az e párthoz kapcsolódó más szervezeteknek, hogy tevékenységet folytassanak Németországban.
- 34 A Vereinsgesetz 20. §-a alapján az illetékes hatóságok büntetőeljárást kezdeményeztek H. T. ellen az általa a PKK-nak nyújtott támogatás miatt, miután terhelő bizonyítékokat találtak a lakásában végzett házkutatás során. Az eljárás során megállapították, hogy az érintett adományokat gyűjtött a PKK javára, és alkalmanként terjesztette a PKK által kiadott, *Serxwebûnt* című folyóiratot.
- 35 2008. december 3-i ítéletében a Landgericht Karlsruhe (karlsruhei területi bíróság) 3000 euró pénzbüntetést szabott ki H. T.-vel szemben az egyesülési jog alapján fennálló, adott tevékenység folytatására vonatkozó tilalom megsértése miatt. Miután az ezen ítélettel szembeni fellebbezést a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) elutasította, az 2009. április 8-án jogerőre emelkedett.
- 36 A Regierungspräsidium Karlsruhe (Karlsruhe város kormányzósága) 2012. március 27-i határozatával a Land Baden-Württemberg nevében elrendelte H. T. Németországi Szövetségi Köztársaság területéről való kiutasítását (a továbbiakban: kiutasítási határozat). E határozatot, amely az Aufenthaltsgesetz 54. §-a 5. pontjának, 55. §-ának és 56. §-ának együttes rendelkezésein alapult, azzal indokolták, hogy H. T. a PKK-t támogató cselekményeket végzett közel 2011 végéig, és így az Aufenthaltsgesetz 54. §-ának 5. pontja értelmében vett „jelenlegi fenyegetést” jelent. Az említett határozat emellett az Aufenthaltsgesetz 54a. §-a alapján előírta az érintett számára azon kötelezettséget is, hogy hetente kétszer jelentkezzen az illetékes rendőrségen, és kizárólag Mannheim (Németország) városára – itt volt a lakóhelye – korlátozta mozgásszabadságát. Végül az Aufenthaltsgesetz 51. §-ának (1) bekezdése alapján ugyanezen határozat kimondta a H. T. számára kiállított tartózkodási engedély *ipso iure* érvénytelenségét.
- 37 Mindazonáltal a H. T. által a feleségével és kiskorú gyermekeivel fenntartott családi életközösségre tekintettel, és a korábban számára kiadott, határozatlan időre szóló tartózkodási engedélyt, a számára biztosított menedékjogot és a számára elismert menekült jogállást figyelembe véve, a kiutasítási határozatot a hatóság az Aufenthaltsgesetz 56. §-ának (1) bekezdése alapján mérlegelési jogkörében hozta meg, és az illetékes hatóság úgy határozott, hogy felfüggeszti H. T. kiutasítását. Az ez utóbbi által e határozattal szemben benyújtott fellebbezést a Verwaltungsgericht Karlsruhe 2012. augusztus 7-i ítéletével elutasította.
- 38 H. T. fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, amely 2012. november 28-án hozott végzésében helyt adott a fellebbezésnek. Az említett bíróság kételyeit fejezi ki H. T. tartózkodási engedélyének érvénytelenítésével kapcsolatban, és ennél fogva azt a kérdést teszi fel, hogy a kiutasítási határozat igazolható-e a 2004/83 irányelv 21. cikkének (2) és (3) bekezdése, valamint 24. cikke alapján. A Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (a Baden-Württembergi legfelsőbb közigazgatási bíróság) többek között úgy ítéli meg, hogy az ezen irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében a tagállamok számára előírt azon kötelezettség, hogy a menekült jogállásúként elismert személyek részére legalább hároméves érvényességi idejű és megújítható tartózkodási engedélyt állítanak ki, e tartózkodási engedély vagy egy már meglévő tartózkodási engedély érvénytelenítésének tilalmát jelenti, amennyiben nem áll fenn egyetlen olyan ok sem, amely miatt a tartózkodási engedély megadása eleve elutasítható lenne.

39 E körülmények között határozott ügy a Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1. a) A már kiadott tartózkodási engedély visszavonása esetén is figyelembe kell-e venni a tagállamoknak a 2004/83 irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első mondatában szereplő szabály szerinti kötelezettségét, miszerint a menekült jogállásúként elismert személyeknek tartózkodási engedélyt kell kiállítani?
- b) Úgy kell-e ezért ezt a szabályt értelmezni, hogy vele ellentétes a menekült jogállásúként elismert személy tartózkodási engedélyének (például a nemzeti jog szerinti kiutasítás keretében történő) visszavonása vagy megszüntetése akkor, ha nem állnak fenn a 2004/83 irányelv 21. cikkének a (2) bekezdésével összhangban értelmezett (3) bekezdése szerinti feltételek, vagy a 2004/83 irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első mondata szerinti »nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok«?
- 2) Az első kérdés a) és b) pontjára adandó igenlő válasz esetén:

- a) Hogyan kell értelmezni a 2004/83 irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első mondata szerinti »nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okokra« alapított kizáró okot a terrorista szervezet támogatásából fakadó veszélyekre tekintettel?
- b) Fennállhatnak-e a 2004/83 irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első mondata szerinti »nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok« akkor, ha a menekült jogállásúként elismert személy többek között adományok gyűjtésével és a PKK-hoz közeli rendezvényeken való folyamatos részvétellel támogatta a PKK-t, még abban az esetben is, ha nem teljesülnek a visszaküldés [...] Genfi Egyezmény 33. cikke (2) bekezdése szerinti tilalma figyelmen kívül hagyásának feltételei, és ezzel a 2004/83 irányelv 21. cikke (2) bekezdésének feltételei sem?

3) Abban az esetben, ha az első kérdés a) pontjára nemleges válasz adandó:

A menekült jogállásúként elismert személy tartózkodási engedélyének (például a nemzeti jog szerinti kiutasítás keretében történő) visszavonása vagy megszüntetése uniós jogi szempontból csak a 2004/83 irányelv 21. cikkének a (2) bekezdésével összhangban értelmezett (3) bekezdése (illetve az annak helyébe lépett [a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i] 2011/95/EU [európai parlamenti és tanácsi] irányelv [HL 2011. L 337., 9. o.] azonos szövegű szabályozása) szerinti feltételek fennállása esetén megengedhető?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a harmadik kérdéstről

40 A kérdést előterjesztő bíróság együttesen vizsgálendő első és harmadik kérdése lényegében arra irányul, hogy a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése valamely tagállam számára engedélyezi-e, és ha igen, milyen feltételek mellett, hogy visszavonja a menekült tartózkodási engedélyét, vagy megszüntesse e tartózkodási engedélyt, noha e rendelkezés – ezen irányelv 21. cikkének (3) bekezdésével szemben – nem írja elő kifejezetten e lehetőséget. Igenlő válasz esetén azt a kérdést teszi fel, hogy az ilyen tartózkodási engedély visszavonása kizárólag az említett irányelv 21. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján lehetséges-e, amennyiben a menekült már nem részesül védelemben a visszaküldéssel szemben, vagy pedig ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján is.

- 41 E kérdések megválaszolásához meg kell vizsgálni a 2004/83 irányelv 21. cikke (2) és (3) bekezdésének, illetve ezen irányelv 24. cikke (1) bekezdésének terjedelmét, valamint e két rendelkezés viszonyát.
- 42 A 2004/83 irányelv 21. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy a nemzetközi jogi kötelezettségeiknek megfelelően tiszteletben kell tartaniuk a visszaküldés tilalmának elvét. Ezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdése, amelynek szövege lényegében megfelel a Genfi Egyezmény 33. cikke (2) bekezdése szövegének, ugyanakkor egy eltérést ír elő ezen elv alól, és mérlegelési jogkört biztosít a tagállamok számára, hogy – amennyiben e nemzetközi kötelezettségek nem tiltják – visszaküldjék a menekültet, ha alaposan feltehető, hogy veszélyt jelent a tartózkodási helye szerinti tagállam biztonságára, vagy ha – mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték – veszélyt jelent az érintett tagállam társadalmára. Az említett irányelv 21. cikke viszont nem szól a menekült abban az esetben történő kiutasításáról, amikor a visszaküldés nem merül fel.
- 43 Amennyiben a menekült helyzete megfelel a 2004/83 irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, a tagállamoknak – mérlegelési jogkörükben rendelkezve arról, hogy visszaküldik-e a menekültet, vagy sem – három lehetőségük van. Elsőként, folyamodhatnak az érintett menekült visszaküldéséhez. Másodsorban kiutasíthatják a menekültet egy olyan harmadik államba, ahol ezen irányelv 15. cikke értelmében nem merül fel annak veszélye, hogy üldöztetésnek, vagy súlyos sérelemnek lenne kitéve. Harmadsorban engedélyezhetik a menekültnek, hogy a területükön maradjon.
- 44 Amennyiben a visszaküldés a 2004/83 irányelv 21. cikkének (2) bekezdése alapján lehetséges, a tagállamoknak ezen irányelv 21. cikkének (3) bekezdése értelmében arra is lehetőségük van, hogy visszavonják, illetve megszüntessék a tartózkodási engedélyt, vagy megtagadhatják annak megújítását. Ha ugyanis a menekült visszaküldés hatálya alatt áll, már nincs szüksége tartózkodási engedély kiállítására, annak további birtoklására vagy megújíttatására. Következésképpen – amint azt a főtanácsnok indítványának 62. pontjában kifejtette – amennyiben a menekült nem tartozik az említett irányelv 21. cikke (2) bekezdésének hatálya alá, akkor nem alkalmazható ugyanezen irányelv a 21. cikkének (3) bekezdése. Ezért ha az alapügyben felmerültekhez hasonló körülmények esetén valamely tagállam eljárást indít a menekülttel szemben, de azért nem küldi vissza, mert nem teljesülnek az ugyanezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében előírt feltételek, akkor e menekült tartózkodási engedélyét nem lehet visszavonni a 2004/83 irányelv 21. cikkének (3) bekezdése alapján.
- 45 Az a kérdés merül tehát fel, hogy e körülmények között valamely tagállam ezen irányelv rendelkezéseinek megfelelő módon mindenestre visszavonhatja-e a menekült tartózkodási engedélyét az említett irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján.
- 46 E tekintetben meg kell állapítani, hogy e rendelkezés kifejezetten csak annak lehetőségét írja elő, hogy ne állítsanak ki tartózkodási engedélyt, nem pedig az ilyen engedély megújításának vagy megszüntetésének lehetőségét. Konkrétan arra kötelezi a tagállamokat, hogy a menekült részére a lehető leggyorsabban legalább hároméves érvényességi idejű és megújítható tartózkodási engedélyt állítsanak ki. Csak akkor lehet e kötelezettségtől eltérni, ha ennek nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok ellentmondanak.
- 47 Márpedig azon rendelkezés hiánya ellenére, amely kifejezetten engedélyezné a tagállamok számára a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján a korábban a menekült számára kiadott tartózkodási engedély visszavonását, több érv szól azon értelmezés mellett, amely lehetővé teszi a tagállamok számára ilyen intézkedés alkalmazását.
- 48 Elsőként meg kell állapítani, hogy az említett irányelv 24. cikke (1) bekezdésének szövege nem zárja ki kifejezetten a tartózkodási engedély visszavonásának lehetőségét.

- 49 Másodsorban a tartózkodási engedély visszavonása megfelel e rendelkezés céljának. Ha a tagállamok jogosultak arra, hogy megtagadják a tartózkodási engedély kiadását vagy megújítását, amennyiben nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok azt igazolják, méginkább jogosultnak kell lenniük arra, hogy visszavonják az ilyen tartózkodási engedélyt, vagy megszüntessék azt, amennyiben ilyen jellegű okok merülnek fel annak kibocsátását követően.
- 50 Harmadsorban ezen értelmezés megfelel a 2004/83 irányelv rendszerének is. Amint ugyanis arra az Európai Bizottság helyesen rámutat, ugyanezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése ezen irányelv 21. cikkének (3) bekezdését egészíti ki, mivel hallgatólagosan ugyan, de mindenképpen engedélyezi az érintett tagállam számára a tartózkodási engedély visszavonását vagy annak megszüntetését abban az esetben is, ha az említett irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő feltételek ugyan nem teljesülnek, de ugyanezen irányelv 24. cikke szerinti nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok azt igazolják.
- 51 Ebből következik, hogy a tagállamok visszavonhatják a menekültnek kiadott tartózkodási engedélyt, vagy megszüntethetik azt akár a 2004/83 irányelv 21. cikkének (3) bekezdése alapján, azzal a feltétellel, hogy e menekült ezen irányelv 21. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik, akár – ha nem az előbbi eset áll fenn – ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján, azzal a feltétellel, hogy nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok igazolják ezen intézkedést.
- 52 Továbbá – amint azt a főtanácsnok indítványának 68. pontjában kifejtette – ezen értelmezést megerősítik a 2004/83 irányelv előkészítő anyagai, amelyek rávilágítanak arra, hogy a 24. cikk (1) bekezdését a Németországi Szövetségi Köztársaság javaslatára iktatták be az Amerikai Egyesült Államokat 2001. szeptember 11-én ért támadásokat követően. E rendelkezést így annak érdekében vezették be, hogy lehetőséget adjanak a tagállamok számára, hogy bizonyos különleges körülmények esetén korlátozzák harmadik országok állampolgárainak a schengeni térségben való mozgását azzal a céllal, hogy küzdjenek a terrorizmus ellen, valamint hogy ezáltal megfékezzék a nemzetbiztonságra vagy a közrendre irányuló fenyegetéseket. E megfontolásokból így kitűnik, hogy az említett rendelkezés – amennyiben az abban előírt feltételek teljesülnek – hallgatólagosan biztosítja a tagállamok számára a korábban kiadott tartózkodási engedély visszavonásának lehetőségét.
- 53 Ezen értelmezés következik a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdésében a tagállamok számára előírt azon kötelezettségből is, hogy a menekült jogállásuként elismert személyek részére legalább hároméves érvényességi idejű tartózkodási engedélyt állítsanak ki, mivel e kötelezettség szükségszerű velejárója e tartózkodási engedély visszavonásának lehetősége. E tekintetben emlékeztetni kell például arra, hogy a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja kifejezetten előírja a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállásnak a kiutasítási intézkedés elfogadása következtében való elvesztését.
- 54 Végül ezzel összefüggésben a tagállam azon lehetősége, hogy visszavonja a menekült részére korábban kiadott tartózkodási engedélyt, nyilvánvaló logikus követelményeknek is megfelel. Nem zárható ki ugyanis, hogy valamely tagállamot, amely pusztán véletlenül adott ki tartózkodási engedélyt egy menekültnek, utólagosan tájékoztatják a tartózkodási engedély kiadását megelőzően e menekült által elkövetett azon cselekményekről, amelyek – ha megfelelő időben tudott volna róluk a tagállam – nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okokból megakadályozták volna ezen engedély kiadását. Márpedig a 2004/83 irányelv által követett céllal ellentétes lenne, ha ilyen helyzetben semmilyen lehetőség nem lenne az ilyen már kiadott tartózkodási engedély visszavonására. E következtetés annál is inkább érvényes, ha az érintett menekült a terhére rótt cselekményeket a kérdéses tartózkodási engedély kiadását követően követte el.
- 55 A fenti megfontolások összességére figyelemmel az első és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/83 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a menekült részére kiadott tartózkodási engedély visszavonható akár ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján, amennyiben e rendelkezés

szerinti nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok állnak fenn, akár az említett irányelv 21. cikkének (3) bekezdése alapján, amennyiben az ugyanezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a visszaküldés tilalmának elve alóli eltérés alkalmazásának indokai állnak fenn.

A második kérdésről

- 56 A kérdést előterjesztő bíróság második kérdése lényegében arra irányul, hogy a menekült által valamely terrorista szervezetnek nyújtott támogatás a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi oknak” minősülhet-e még akkor is, ha e menekült nem tartozik ezen irányelv 21. cikke (2) bekezdésének hatálya alá.
- 57 Ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos választ adhasson a Bíróság, előzetesen meg kell állapítani, hogy a 2004/83 irányelv 21. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő „alaposan feltehető” fogalmát és az ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdésében szereplő „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok” fogalmát nem határozzák meg az említett irányelvnek sem ezen, sem más rendelkezései.
- 58 E vonatkozásban ezen kifejezések jelentését és terjedelmét az állandó ítélkezési gyakorlat szerint mind az uniós jog érintett rendelkezései kifejezéseinek, mind azok összefüggéseinek, valamint azon szabályozás célkitűzéseinek, amelynek részét képezik (lásd különösen: Lundberg-ítélet, C-317/12, EU:C:2013:631, 19. pont; Bouman-ítélet, C-114/13, EU:C:2015:81, 31. pont), továbbá a jelen esetben e szabályozás keletkezésének (lásd analógia útján: Pringle-ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 135. pont) figyelembevételével kell meghatározni.
- 59 A 2004/83 irányelv 21. cikke (1) bekezdése a) pontjának és 24. cikke (1) bekezdésének szövegét illetően – amint arra a Bizottság észrevételeiben rámutat – meg kell állapítani, hogy ezen irányelvet a különböző nyelvi változatok megfogalmazásai közötti eltérések – és így bizonyos inkohérenca – jellemzik azon feltételek tekintetében, amelyekről az e rendelkezésekben szereplő eltérések függenek. Ehhez hozzáadódik, hogy az említett irányelv 21. cikke (2) bekezdésének német változata más kifejezéseket használ, mint amelyek a Genfi Egyezmény 33. cikke (2) bekezdésének német változatában szerepelnek (a „schwerwiegende Gründe” helyett a „stichhaltige Gründe” kifejezést), míg az említett irányelv 21. cikke (2) bekezdésének angol, francia változata egyaránt ugyanazokat a kifejezéseket használja, mint amelyek a Genfi Egyezmény 33. cikkének (2) bekezdésében szerepelnek („reasonable grounds” és „raisons sérieuses” [mindkettő magyar változatában: „alaposan feltehető”]).
- 60 E körülmények között emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően, amikor valamely szöveg nyelvi változatai eltérnek, a kérdéses rendelkezést egységesen kell értelmezni és alkalmazni az Európai Unió valamennyi nyelvén készült változatok figyelembevételével (M. és társai ítélet, C-627/13 és C-2/14, EU:C:2015:59, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 61 Egy uniós jogi rendelkezés valamely nyelvi változatának megfogalmazása nem szolgálhat e rendelkezés értelmezésének kizárólagos alapjául, illetve e tekintetben nem élvezhet elsőbbséget más nyelvi változatokkal szemben. Az ilyen megközelítés ugyanis összeegyeztethetetlen lenne az uniós jog egységes alkalmazásának követelményével (lásd ebben az értelemben: M. és társai ítélet, C-627/13 és C-2/14, EU:C:2015:59, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 62 Ezért valamely uniós jogi szöveg egyes nyelvi változatai közötti eltérés esetén a szóban forgó rendelkezést a szövegkörnyezete, és azon szabályozás célkitűzése alapján kell értelmezni, amelynek az részét képezi (M. és társai ítélet, C-627/13 és C-2/14, EU:C:2015:59, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 63 E tekintetben emlékeztetni kell mindenekelőtt arra, hogy a menekült jogállást meg kell adni a személynek, ha az megfelel az uniós jogban megállapított minimumszabályoknak. A 2004/83 irányelv 13. cikke értelmében a tagállamok harmadik ország olyan állampolgárát, illetve olyan hontalan személyt ismernek el menekültként, aki megfelel ezen irányelv II. és III. fejezetében előírt feltételeknek. Az említett irányelv (14) preambulumbekzdéséből, amely szerint az említett jogállás elismerése deklaratív aktus, következik, hogy a tagállamok nem rendelkeznek semmilyen mérlegelési jogkörrel e tekintetben.
- 64 Az EUMSZ 78. cikk (1) bekezdéséből következik továbbá, hogy az Unió által kialakított közös menekültügyi politika célja, hogy a „nemzetközi védelmet igénylő” harmadik országbeli állampolgárok mindegyike számára „megfelelő jogállást” kínáljon, és biztosítsa a „visszaküldés tilalma elvének” tiszteletben tartását.
- 65 Arra is emlékeztetni kell, hogy a visszaküldés tilalmának elvét az Európai Unió Alapjogi Chartájának 18. cikke és 19. cikkének (2) bekezdése alapvető jogként biztosítja.
- 66 A 2004/83 irányelv (10) preambulumbekzdése e célból pontosítja, hogy ezen irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapelveket, különösen biztosítva az emberi méltóság, valamint a menedékkérők és az őket kísérő családtagjaik menedékhez való jogának teljes körű tiszteletben tartását.
- 67 A 2004/83 irányelv (6) preambulumbekzdése ezért kimondja, hogy annak biztosításán kívül, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászoruló beazonosítására, ezen irányelv legfőbb célja annak elősegítése, hogy e személyek valamennyi tagállamban hozzáférhessenek az ellátások egy minimális szintjéhez.
- 68 Az említett irányelv 21. cikkének (2) bekezdése és 24. cikkének (1) bekezdése e tekintetben az uniós jogban minden személy számára abból a célból elismert jogok pozitív jogban való alkalmazásának minősül, hogy az üldöztetéssel szemben tartós védelmet biztosítsanak számára. E két rendelkezés ezenfelül ugyanezen irányelvnek „A nemzetközi védelem tartalma” című VII. fejezetében található, amelynek célja azon ellátások meghatározása, amelyekben a menekült jogállást vagy a kiegészítő védelmet eredményesen kérelmező személyek részesülhetnek.
- 69 Márpedig még akkor is, ha – amint a jelen ítélet 50. pontjában megállapításra került – nem csak bizonyos átfedés áll fenn a 2004/38 irányelv 21. cikkének (2) és (3) bekezdése, valamint ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése között – mivel mindkét rendelkezés a tagállamok számára biztosított azon lehetőségre vonatkozik, hogy megtagadják a tartózkodási engedély megadását, visszavonják vagy megszüntessék azt, vagy megtagadják annak megújítását –, hanem kiegészítő jelleg is; nem vitatott, hogy az említett rendelkezések hatálya különböző, és azok különböző jogrendszerek alá tartoznak.
- 70 A 2004/83 irányelv 21. cikkének (1) bekezdése kimondja azon elvet, mely szerint a menekülteket rendszerint védelemben részesítik a visszaküldés ellen. Ezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdése viszont eltérést állapít meg ezen elv alól, lehetővé téve a menekült visszaküldését, a menekültként való hivatalos elismerés tényétől függetlenül akkor, ha az említett irányelv 21. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint alaposan feltehető, hogy veszélyt jelent a tartózkodási helye szerinti tagállam biztonságára, vagy pedig ugyanezen irányelv 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján, ha – mivel különösen súlyos bűncselekményért jogerősen elítélték – veszélyt jelent e tagállam társadalmára.
- 71 A menekült visszaküldése – ugyan a 2004/83 irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő, eltérést biztosító rendelkezés főszabály szerint megengedi azt – mindössze a tagállam által abban az esetben igénybe vehető végső megoldást jelenti, amikor más intézkedés nem lehetséges vagy nem elegendő azon veszély elkerüléséhez, amelyet e menekült jelent az érintett tagállam biztonságára vagy társadalmára. Abban az esetben, amikor valamely tagállam ezen irányelv 14. cikkének (4) bekezdése

alapján visszavonja, megszünteti vagy megtagadja a valamely személy részére biztosított menekült jogállást, e személy az említett irányelv 14. cikkének (6) bekezdése értelmében jogosult arra, hogy megillessék a különösen a Genfi Egyezmény 32. és 33. cikkében felsorolt jogok.

- 72 Az érintett menekült számára esetlegesen igen drasztikusak lehetnek a 2004/83 irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő eltérés alkalmazásának következményei – amint azt a főtanácsnok indítványának 81. pontjában kifejtette –, mivel visszaküldhető abba az országba, ahol üldöztetésnek lehetett kitéve. Ez az indoka annak, hogy e rendelkezés a visszaküldés gyakorlatát szigorú feltételekhez köti, mivel konkrétan kizárólag a „különösen súlyos bűncselekményért” jogerősen elítélt menekült tekinthető úgy, hogy e rendelkezés értelmében „veszélyt jelent az érintett tagállam társadalmára”. Végeredményben, még ha ezek a feltételek teljesülnek is, az érintett menekült visszaküldése csak egy, a tagállamok mérlegelésére hagyott lehetőség, mivel azok szabadon választhatnak más, kevésbé szigorú megoldásokat.
- 73 A 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése viszont, amelynek szövege elvontabb ezen irányelv 21. cikke (2) bekezdése szövegénél, csak a tartózkodási engedély menekült részére való kiadásának megtagadására és e tartózkodási engedély visszavonására vonatkozik, és nem érinti e menekült visszaküldését. E rendelkezés tehát csak arra az esetre vonatkozik, amikor a menekült által az érintett tagállam nemzetbiztonságára, közrendjére vagy társadalmára gyakorolt veszély nem igazolhatja sem a menekült jogállás elvesztését, és még kevésbé ugyanezen menekült visszaküldését. Az említett irányelv 24. cikkének (1) bekezdésében szereplő eltérés alkalmazása ezért nem feltételezi a különösen súlyos bűncselekmény fennállását.
- 74 A tartózkodási engedélyének a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján történő visszavonásának következményei tehát kevésbé súlyosak a menekült számára, mivel ezen intézkedés nem eredményezheti a menekült jogállásának visszavonását, és még kevésbé az ezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdése szerinti visszaküldését.
- 75 Ebből következik, hogy a „nyomós okok” 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalmának terjedelme szélesebb, mint az „alaposan feltehető” ezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdése szerinti fogalma, és hogy bizonyos körülmények, amelyek nem bírnak olyan súlyossági fokkal, hogy lehetővé tennék a tagállam számára az említett irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő eltérés alkalmazását és visszaküldési határozat meghozatalát, ugyanakkor lehetővé tehetik e tagállam számára, hogy ugyanezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján megfossza az érintett menekültet a tartózkodási engedélyétől.
- 76 E pontosításokat követően, ami azon, a kérdést előterjesztő bíróság által feltett konkrét kérdést illeti, hogy a menekült által valamely terrorista szervezetnek nyújtott támogatás a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi oknak” minősülhet-e, emlékeztetni kell arra, hogy a „nemzetbiztonság” és a „közrend” fogalmát nem határozza meg e rendelkezés.
- 77 A Bíróságnak viszont már volt alkalma értelmezni a „közbiztonság” és a „közrend” 2004/38 irányelv 27. és 28. cikkében kimondott fogalmát. Márpedig, még ha ezen irányelv a 2004/83 irányelv által követettéktől eltérő célokat is követ, és a tagállamok – tagállamonként és időszakonként változó nemzeti igényeiknek megfelelően – szabadon határozhatják meg a közrend és a közbiztonság követelményeit (I.-ítélet, C-348/09, EU:C:2012:300, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), azon védelem terjedelme, amelyet valamely társadalom az alapvető érdekeinek kíván nyújtani, nem lehet azon személy jogállásának függvénye, aki veszélyt jelent ezen érdekekre.
- 78 Ezért a „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok” 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében vett fogalmának értelmezéséhez először is azt kell figyelembe venni, hogy a Bíróság már kimondta, hogy a „közbiztonság” 2004/38 irányelv 28. cikke (3) bekezdésének értelmében vett fogalma egyaránt magában foglalja a tagállam belső és külső biztonságát (lásd különösen: Tsakouridis-ítélet,

C-145/09, EU:C:2010:708, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és hogy ennél fogva az alapvető állami intézmények és közszolgáltatások működésének, valamint a lakosság életének veszélyeztetése, a külkapcsolatok vagy a nemzetek békés egymás mellett élése komoly megzavarásának a veszélye, illetve a honvédelmi érdekek veszélyeztetése hatással lehet a közbiztonságra (Tsakouridis-ügyben hozott ítélet C-145/09, EU:C:2010:708, 44. pont). A Bíróság továbbá ezzel összefüggésben azt is kimondta, hogy a „kényszerítő közbiztonsági okok” e 28. cikk (3) bekezdése szerinti fogalma nemcsak a közbiztonság veszélyeztetését feltételezi, hanem azt is, hogy e veszélyeztetés súlyosságának foka különösen magas, amit a „kényszerítő okok” kifejezés alkalmazása tükröz (Tsakouridis-ítélet, C-145/09, EU:C:2010:708, 41. pont).

- 79 Meg kell továbbá jegyezni, hogy a „közrend” 2004/38 irányelvben, és különösen annak 27. és 28. cikkében szereplő fogalmát a Bíróság ítélkezési gyakorlata úgy értelmezte, hogy e fogalom alkalmazása minden esetben azt feltételezi, hogy – a társadalmi rend megzavarásán túl, amelyet valamennyi jogsértés megvalósít – a közrend olyan valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyeztetése álljon fenn, amely sérti a társadalom valamely alapvető érdekét (lásd különösen: Byankov-ítélet, C-249/11, EU:C:2012:608, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 80 Ezzel összefüggésben, konkrétan a 2004/83 irányelv tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy a (28) preambulumbekzdése értelmében a „nemzetbiztonság” és a „közrend” fogalma magában foglalja azon eseteket is, amikor a harmadik ország állampolgára a nemzetközi terrorizmust támogató szervezethez tartozik, vagy ilyen szervezetet támogat.
- 81 Meg kell továbbá állapítani, hogy a terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló, 2001. december 27-i 2001/931/KKBP tanácsi közös álláspont (HL L 344., 93. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 217. o.) alapügy tényállására alkalmazandó változata (a továbbiakban: 2001/931 közös álláspont) 1. cikkének (3) bekezdése megadja a „terrorcselekmény” fogalmát, és a PKK kifejezetten szerepel az e közös álláspont mellékletében szereplő listán.
- 82 E megfontolások összességéből következik, hogy valamely menekült által a 2001/931 közös álláspont hatálya alá tartozó cselekményeket elkövető szervezetnek nyújtott támogatás főszabály szerint olyan körülménynek minősül, amely alapján megállapítható, hogy a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdésében szereplő eltérés alkalmazási feltételei teljesülnek.
- 83 A valamely szervezetnek a 2001/931 közös álláspont mellékletében szereplő listára való felvétele – amint azt a főtanácsnok indítványának 95. pontjában kifejtette – erős utalás arra, hogy az vagy terrorista szervezet, vagy feltételezhető, hogy ilyen szervezet. E körülményt mindenképpen figyelembe kell vennie az illetékes nemzeti hatóságnak akkor, amikor első alkalommal ellenőrzi, hogy az érintett szervezet terrorcselekményeket követett-e el.
- 84 Azt is meg kell minden esetben vizsgálni, hogy a kérdéses szervezet cselekményei veszélyeztethetik-e a nemzetbiztonságot vagy a közrendet a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében. E tekintetben a Bíróság az ezen irányelv 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjával kapcsolatban kimondta, hogy a polgári lakossággal szembeni erőszakkal jellemzett, terrorista jellegű cselekményeket – még akkor is, ha azokat állítólagos politikai célból követték el – súlyos, nem politikai bűncselekményeknek kell tekinteni e rendelkezés értelmében (B. és D. ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 81. pont).
- 85 A Bíróság továbbá megállapította, hogy a nemzetközi terrorcselekmények – általánosságban és valamely állam részvételétől függetlenül – ellentétesek az Egyesült Nemzetek céljaival és elveivel (B. és D. ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 83. pont). Ebből következően a tagállam ilyen cselekmények esetén joggal hivatkozhat a nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalmára az e rendelkezésben szereplő eltérés alkalmazása érdekében.

- 86 Az illetékes hatóságnak, amint elvégezte e vizsgálatot, másodsorban értékelnie kell a tudomására jutott konkrét tényeket annak meghatározása érdekében, hogy az alapok gyűjtéséhez nyújtott segítség és az e szervezet által szervezett rendezvényeken való rendszeres részvétel formájában nyújtott támogatás – ami az alapügyben H. T. esetében úgy tűnik, hogy megvalósult – a 2004/83 irányelv 24. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik-e.
- 87 Ugyanis – még ha a 2001/931 közös álláspont mellékletében szereplő listára terrorcselekményekben való részvétele miatt felvett valamely szervezet által elkövetett cselekmények a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdésében szereplő eltérési okokba sorolhatók is – az az egyedüli körülmény, hogy az érintett személy e szervezetet támogatta, nem járhat azzal az automatikus következménnyel, hogy az említett rendelkezés értelmében vissza kell vonni a tartózkodási engedélyét (lásd analógia útján: B. és D. ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 88. pont).
- 88 Nincs közvetlen kapcsolat a 2001/931 közös álláspont és a 2004/83 irányelv céljai között, és nem igazolható az, hogy az illetékes hatóság – amennyiben azt tervezi, hogy valamely menekült tartózkodási engedélyét ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján visszavonja – kizárólag arra támaszkodjon, hogy az érintett személy a Genfi Egyezmény tiszteletben tartásával az említett irányelv által létesített kereten kívül elfogadott valamely listára felvett szervezetet támogatót (lásd ebben az értelemben: B. és D. ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 89. pont).
- 89 Az alapügyet illetően ebből az következik, hogy azok a feltételek, amelyek mellett a H. T. által támogatott szervezetet felvették a 2001/931 közös álláspont mellékletében szereplő listára, nem hasonlíthatók össze a konkrét tények azon egyedi értékelésével, amelynek minden olyan határozatot meg kell előznie, amely a menekültet tartózkodási engedélyétől a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján megfosztja (lásd analógia útján: B. és D. ítélet, C-57/09 és C-101/09, EU:C:2010:661, 91. pont).
- 90 Így az illetékes hatóság által végzett értékelés bírósági felülvizsgálata keretében a kérdést előterjesztő bíróságnak azt a szerepet kell megvizsgálnia, amelyet H. T. ténylegesen játszott e szervezet támogatásában, és különösen azt kell tisztáznia, hogy ő maga követett-e el terrorcselekményeket, és hogy részt vett-e ilyen jellegű cselekmények elkövetése érdekében a tervezésben, a döntéshozatalban, vagy más személyek irányításában, és ha igen, milyen mértékben; továbbá finanszírozott-e ilyen cselekményeket, vagy biztosított-e eszközöket más személyeknek ezek elkövetéséhez, és ha igen, milyen mértékben.
- 91 A jelen esetben H. T.-nek a PKK támogatására irányuló cselekményeit illetően az ügy irataiból kiderül, hogy az érintett jogszerű gyűléseken és olyan megmozdulásokon vett részt, mint a kurd újév megünneplése, valamint adományok gyűjtése e szervezet részére. Márpedig az ilyen cselekmények léte nem feltétlenül jelenti azt, hogy az elkövetőjük támogatta volna a terrortevékenységek jogszerűségét. Az ilyen jellegű cselekmények maguk különösen nem minősülnek terrorcselekményeknek.
- 92 A kérdést előterjesztő bíróság ezzel összefüggésben köteles értékelni a H. T. által elkövetett cselekmények folytán a nemzetbiztonságot vagy a közrendet fenyegető veszély súlyosságának mértékét is. Különösen azt kell többek között megvizsgálnia, hogy a PKK cselekményeinek végrehajtásában betudható-e neki egyéni felelősség. E tekintetben igaz ugyan, hogy figyelembe kell venni a H. T. büntetőjogi felelősségét megállapító, 2008. december 3-i jogerős ítéletet, mindazonáltal e bíróságnak kell tisztáznia – figyelembe véve az arányosság elvét, amelyet a meghozandó intézkedésnek tiszteletben kellett tartania –, hogy az a fenyegetés, amelyet adott esetben az érintett jelenthetett a múltban a Németországi Szövetségi Köztársaság nemzetbiztonságára vagy közrendjére, fennállt-e még az alapügyben szereplő határozat meghozatalának időpontjában.
- 93 E tekintetben az említett kérdést előterjesztő bíróságnak azt a körülményt is figyelembe kell vennie, hogy H. T.-t bíróság megfizetésére és nem szabadságvesztés büntetésre ítélték, és tisztáznia kell, hogy e körülményt és adott esetben az érintett által elkövetett cselekmények jellegét figyelembe véve

fennálltak-e olyan, a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok”, amelyek igazolták H. T. tartózkodási engedélyének visszavonását.

- 94 Ezen pontosításokat követően azt is hozzá kell fűzni, hogy a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdésében szereplő eltérés valamely tagállam általi alkalmazásának az az elsődleges következménye, hogy az érintett menekült elveszíti tartózkodási engedélyét, még ha – ahogyan az alapügyben is – egy másik jogalap alapján jogszerűen tartózkodhat e tagállam területén.
- 95 Mindenesetre ezzel kapcsolatban ki kell emelni, hogy az a menekült, akinek a tartózkodási engedélyét a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján visszavonják, megőrzi a menekült jogállását, legalábbis addig, amíg meg nem szűnik e jogállása. Ezért még ha meg is fosztják a tartózkodási engedélyétől, az érintett menekült marad, és megőrzi e címen azon jogosultságokhoz való jogot, amelyet ezen irányelv VII. fejezete biztosít minden menekültnek, különösen a visszaküldés elleni védelemhez, a családi egység fenntartásához, az úti okmányok kibocsátásához, a munkavállaláshoz és az oktatáshoz való hozzáféréshez, a szociális védelemhez, az egészségügyi ellátásokhoz és szálláshoz, a tagállamon belüli mozgásszabadsághoz és az integrációt elősegítő intézkedésekhez való hozzáféréshez való jogot. Másképpen kifejezve, a tagállamok nem rendelkeznek semmilyen mérlegelési jogkörrel abban a tekintetben, hogy továbbra is biztosítsák e menekült számára az említett irányelvben biztosított tényleges jogosultságokat, vagy hogy megtagadják tőle azokat.
- 96 Igaz ugyan, hogy a 2004/83 irányelv (30) preambulumbekendése úgy rendelkezik, hogy a nemzetközi kötelezettségeik keretein belül a tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy „a munkavállaláshoz, a szociális és egészségügyi ellátáshoz, valamint a beilleszkedést elősegítő intézkedésekhez való hozzáféréssel kapcsolatos kedvezmények nyújtásához tartózkodási engedély előzetes kiállítása szükséges”, az ily módon előírt feltétel mindazonáltal tisztán adminisztratív jellegű lépésekre hivatkozik, mivel ezen irányelv VII. fejezetének célja, hogy minden tagállamban biztosítsa a menekültek számára az ellátások minimális szintjét. Ezenfelül, e preambulumbekendés, mivel nincs megfelelője az említett irányelv rendelkezéseiben, nem minősülhet olyan jogalappal, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy csökkentsék az e VII. fejezetben biztosított jogosultságokat, ha visszavonják a menekült tartózkodási engedélyét.
- 97 Mivel nem a tartózkodási engedély kiadása, hanem a menekülteknek biztosított ezen jogok a következményei a menekült jogállás megadásának, a menekültnek – amíg rendelkezik e jogállással – rendelkeznie kell a 2004/83 irányelv által számára biztosított jogokkal, amelyek csak az ezen irányelv VII. fejezetében rögzített feltételek tiszteletben tartása mellett korlátozhatók, mivel a tagállamok nem jogosultak olyan korlátozások bevezetésére, amelyek nem szerepelnek itt.
- 98 Ezért, ami az alapeljárásban szereplő ügyet illeti, összeegyeztethetetlen a 2004/83 irányelvvél azon körülmény, hogy – amint a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik – H. T. tartózkodási engedélyének a kiutasítási határozatot követően *ipso iure* történő visszavonása hatást gyakorolt a munkavállaláshoz, a szakképzéshez és más szociális jogokhoz való hozzáférésehez, mivel a német jogban e jogok igénybevétele a tartózkodási engedély jogszerű birtoklásának függvénye.
- 99 A fenti megfontolások összességére figyelemmel a második előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/931 közös álláspont mellékletében szereplő listára felvett terrorista szervezet számára nyújtott támogatás a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi oknak” minősülhet, még akkor is, ha az ezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő feltételek nem teljesülnek. Ahhoz, hogy a menekült részére megadott tartózkodási engedély ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján visszavonható legyen azzal az indokkal, hogy e menekült ilyen terrorista szervezetet támogat, az illetékes hatóságoknak – a nemzeti bíróságok felülvizsgálata mellett – mindazonáltal le kell folytatniuk mind az érintett szervezet, mind pedig az érintett menekült cselekményeire vonatkozó konkrét tényelemek egyedi értékelését. Amennyiben valamely tagállam úgy határoz, hogy kiutasítja az olyan menekültet, akinek a tartózkodási

engedélyét visszavonták, azonban felfüggeszti e határozat végrehajtását, összeegyeztethetetlen az említett irányelvvel az, hogy megfossza őt az annak VII. fejezetében biztosított kedvezményekhez való hozzáféréstől, kivéve ha az ugyanezen irányelvben kifejezetten szereplő kivétel alkalmazandó.

A költségekről

¹⁰⁰ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státusok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a menekült részére már kiadott tartózkodási engedély visszavonható akár ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján, amennyiben e rendelkezés szerinti nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok állnak fenn, akár az említett irányelv 21. cikkének (3) bekezdése alapján, amennyiben az ugyanezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a visszaküldés tilalmának elve alóli eltérés alkalmazásának indokai állnak fenn.**
- 2) **A terrorizmus leküzdésére vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló, 2001. december 27-i 2001/931/KKBP tanácsi közös álláspont alapeljárás időpontjában hatályos változatának mellékletében szereplő listára felvett terrorista szervezet számára nyújtott támogatás a 2004/83 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi oknak” minősülhet, még akkor is, ha az ezen irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében szereplő feltételek nem teljesülnek. Ahhoz, hogy a menekült részére megadott tartózkodási engedély ezen irányelv 24. cikkének (1) bekezdése alapján visszavonható legyen azzal az indokkal, hogy e menekült ilyen terrorista szervezetet támogat, az illetékes hatóságoknak – a nemzeti bíróságok felülvizsgálata mellett – mindazonáltal le kell folytatniuk mind az érintett szervezet, mind pedig az érintett menekült cselekményeire vonatkozó konkrét tényelemek egyedi értékelését. Amennyiben valamely tagállam úgy határoz, hogy kiutasítja az olyan menekültet, akinek a tartózkodási engedélyét visszavonták, azonban felfüggeszti e határozat végrehajtását, összeegyeztethetetlen az említett irányelvvel az, hogy megfossza őt az annak VII. fejezetében biztosított kedvezményekhez való hozzáféréstől, kivéve ha az ugyanezen irányelvben kifejezetten szereplő kivétel alkalmazandó.**

Aláírások